

Ohjaavien ministeriöiden ja Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen välinen tulossopimus 2027

Huom! valmistelussa oleva
esitysluonnos 12.10.2026 tilanteen
mukaisena

1 Strategiset linjaukset

Lounais-Suomen elinvoimakeskus on vuoden 2026 alussa toimintansa aloittanut monialainen valtion aluehallinnon virasto, jonka toimialue kattaa Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Ahvenanmaan maakunnat. Lisäksi Lounais-Suomen elinvoimakeskus vastaa kymmeneen tehtäväkokonaisuuteen liittyvistä keskitetyistä tehtävistä, joissa toimialue on joko Lounais-Suomea laajempi alue (4 kpl) tai koko Suomi (6 kpl). Elinvoimakeskus toteuttaa toiminnassaan sekä valtion yhteisiä hallitusohjelman ja elinvoimakeskusten strategian tavoitteita että ohjaavien hallinnonalojen toimialakohtaisia strategisia tavoitteita.

1.1 Elinvoimakeskusten strategia

Elinvoimakeskuksille on laadittu vuosille 2026–2027 yhteinen strategia, joka toimii tulossopimuksen runkona. Strategian painopisteet ja tavoitteet ovat seuraavat.

Kestävä kasvu

1. Kehitämme elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi tukemalla uudistuvaa ja kasvavaa yritystoimintaa
2. Tuemme pk-yritysten TKI-panostusten kasvua osana kestävän kasvun vauhdittamista
3. Vahvistamme ruokajärjestelmän kokonaiskestävyyttä, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä
4. Ylläpidämme ja kehitämme liikennejärjestelmää, joka on toimiva, turvallinen ja kestävä

Puhdas siirtymä

1. Kiihdytämme puhdasta siirtymää, mikä tukee talouden rakennemuutosta, kestävää luonnonvarojen käyttöä ja kiertotaloutta
2. Varmistamme osaltamme luonnon monimuotoisuuden vahvistumisen, luontokadon pysäyttämisen ja hiilinegatiivisuuden saavuttamisen

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

1. Vahvistamme yhteiskunnan toimintavarmuutta ja kriisinkestävyyttä

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

1. Edistämme laadukasta ja tuottavaa työelämää, joka vastaa työelämän muutoksiin
2. Turvaamme puhtaat vedet, elinvoimaisen luonnon ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetun ympäristön osana hyvinvointia ja turvallista arkea

1.2. Johdon katsaus

1.2.1 Toimintaympäristö ja tulostavoitteiden 2026 toteutuminen

1.2.1.1 Toimintaympäristön kuvaus

Vuonna 2026 Lounais-Suomen taloudessa on ollut merkkejä käännteestä parempaan. Yritysten liikevaihto kaikilla toimialoilla yhteensä on alkuvuonna kasvanut. Vahvinta kasvua on ollut teollisuudessa. Työvoiman kysyntä on kuitenkin ollut vaisua ja henkilöstömäärä yrityksissä on edelleen laskenut kaikilla päätoimialoilla. Varsinais-Suomessa pitkäaikaistyöttömyyden määrä tulee vaikeuttamaan työvoiman saantia talouden siirtyessä nousuvaiheeseen. Kokonaistyöttömyys on pysytellyt kuitenkin koko maan keskiarvoa matalampana, vaikka onkin kasvanut. Samanaikaisesti ulkomaalaisen työvoiman tarjonta on lisääntynyt. Myös

Satakunnassa työttömyyden kasvu on jatkunut. Työttömien määrä on kasvanut eniten naisvaltaisissa palvelu- ja myyntityön ammateissa.

Meriteollisuudessa Lounais-Suomessa on vallinnut vahva vire. Satakunnassa on ollut teknologiateollisuudessa jo muutamilla aloilla positiivista talous- ja työllisyyskehitystä. Varsinais-Suomen lääkealan isot yritykset menestyivät globaalisti läpi lyöneiden lääkkeiden ansiosta. Syksyllä tulleet monet positiiviset uutiset näkyvät taloudessa ja työllisyydessä voimistuneemmin jatkossa. Muilla aloilla Lounais-Suomessa on ollut haasteellisempaa; rakennussektorin kasvu on ollut koko maata heikompaa runsaasta julkisesta rakentamisesta huolimatta, SOTE-ala on ollut vahvojen säästöpainneiden kourissa, kaupanalalla työttömyys on kasvanut, matkailukesä jäi vain kohtuulliseksi kuluttajien lisääntyneen säästämisen takia ja vihreän siirtymän investoinnit eivät vielä ole laajamittaisesti käynnistyneet. Satakunnassa on kuitenkin suunnitteilla ja osin jo toteutumassa yritysten vihreän siirtymän investointeja eniten Suomen maakunnista investointien kokonaisarvon ollessa tällä hetkellä yli 40 miljardia euroa.

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen toimialue on Suomen ruoantuotannon ydinaluetta ja alueelle on keskittynyt suurin osa kotimaisen leipäviljan ja avomaan puutarhatalouden tuotannosta. Lounais-Suomeen keskittyy myös merkittävä osa maan sika- ja siipikarjataloudesta. Vahvan alkutuotannon myötä alueelle sijoittuu paljon elintarvikkeita jalostavia yrityksiä. Lounais-Suomessa päätuotantosuuntana on viljanviljely (lähes 60 % maataloista) jonka kannattavuus on erityisen heikkoa. Tukipolitiikan uudistus painee vuonna 2028 käynnistyvälle kaudelle synnyttävät maatalousyrittäjissä epävarmuutta ja näköalattomuutta. Kotieläintuotannon mittavimmat uudisrakennushankkeet ovat osoittaneet elpymistä useita vuosia jatkuneen hiljaisen kauden jälkeen, mutta investoinnit keskittyvät lähtökohdiltaan taloudellisesti vahvimpiin yrityksiin. Tämä voimistaa edelleen rakennekehitystä ja tuotannon keskittymistä. Tuotannonalakohtaisesti tuottajien määrän vähentyminen korostaa ruokaketjun toimijoiden verkostoitumisen ja yhteistyön merkitystä sekä mahdollistaa esimerkiksi ravinteiden kierrätyksen tehostamista. Sikatalouden erityisenä uhkakuvana on afrikkalaisen sikaruton mahdollinen leviäminen keskeiselle sikatalousalueelle Lounais-Suomeen.

Lounais-Suomessa väylänpidon niukka rahoitus kasvattaa tieverkon korjausvelkaa ja vaikeuttaa palvelutason ylläpitämistä. Päälystetystä tieverkosta huonokuntoisia päälystettyjä teitä on noin 1 200 kilometriä, mikä vastaa noin 18 prosenttia alueemme päälystetystä tieverkosta. Korjausvelka kasvaa myös silloissa, vaikka tänä vuonna lähes 20 siltaa peruskorjataan tai uusitaan. Siltojen jatkuvasti kasvava korjausvelka ja käyttöikänsä loppua lähestyvien loppuun käytettävien siltojen suuri määrä herättävät vakavaa huolta. Samanaikaisesti liikennemäärien kasvu, kaupungistuminen ja tienkäyttäjien kasvavat odotukset korostavat liikennejärjestelmän pitkäjänteisen kehittämisen ja liikenneturvallisuuden parantamisen tarvetta. Lisäksi ilmastomuutokseen sopeutuminen ja voimistuvat sääilmiöt lisäävät väylänpidon varautumisen ja toimintavarmuuden merkitystä.

Ympäristötavoitteiden toteuttamiseen vaikuttaa monien ohjelmien valmistuminen ja rahoituksen hyödyntämisessä onnistuminen. Vesien tilan parantamiseen tähdätään valuma-alueuunnittelua kehittämällä. Saaristomeri-ohjelmalla pyritään tekemään Saaristomeren valuma-alueesta ravinteiden kierrätyksen esimerkkialuetta. Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien LUMO-ohjelmien (luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelmat) valmistelu etenee aikataulussa.

Myös molempien maakuntien kulttuuriympäristöohjelmat on päivitetty. Valmisteilla olevaa ennallistamissuunnitelmaa tullaan toteuttamaan pääosin Helmi- ja METSO-ohjelmissa, joiden rahoitus tosin on ollut vähenemään päin. Satakunnan maakuntakaava 2050 ja Varsinais-Suomen Vesien ja voiman vaihemaakuntakaava ovat ehdotusvaiheessa. Alueen ilmastopäästöt ovat laskussa ja vuoden 2025 aikana alueella käynnistyi useita ilmastomuutokseen sopeutumisen hankkeita, jotka luovat pohjaa alueellisten sopeutusohjelmien laatimiselle.

Vesitaloustehtävien keskittäminen kolmelle elinvoimakeskukselle on oleellisesti kasvattanut toimialuetta, ja tehtäviä hoidetaan Varsinais-Suomen ja Satakunnan lisäksi Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueilla. Uuden organisaation vakiinnuttaminen ja toimintatapojen yhtenäistäminen on edennyt hyvin. Vesitalousosaston toiminta on käynnistynyt jouhevasti, ja jo alkuvuodesta oli operatiivinen valmius haastavan vesitilanteen hoitamiseen. Talouden kiristyminen vaikuttaa esim. vesistö rakenteiden

perusparannuksiin (kriittinen infra) ja erillisrahoitettujen tehtävien hoitamiseen. Vesitaloustehtävien merkitys varautumisessa on noussut esiin tulvantorjunnan, kriittisen infran toimintavarmuuden ja ilmastomuutoksen konkretisoitumisen kautta.

1.2.1.2 Elinvoimakeskuksen vuoden 2026 tavoitteiden toteutuminen

Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen toiminta on käynnistynyt pääosin sujuvasti ja toiminta on jo ensimmäisen kymmenen kuukauden perusteella arvioituna vaikuttavaa. Toimintamäärärahoihin kohdistuneiden säästötarpeiden johdosta elinvoimakeskuksessa on kuitenkin jouduttu sopeuttamaan menoja ja käymään virastokohtaiset yhteistoimintaneuvottelut. Yleisen haasteen tulostavoitteiden saavuttamiselle asettaakin juuri yhteistoimintaneuvotteluiden jälkeinen resurssien väheneminen. Irtisanomiset, eläköitymiset ym. sopeutustoimet yhdessä muodostavat merkittävän voimavaravähennyksen, josta seuraa riski tulostavoitteiden saavuttamiselle jo vuonna 2026 jatkuen aina vuodelle 2028. Valtaosan vuoden 2026 tulostavoitteista arvioidaan kuitenkin toteutuvan suunnitellusti. Muutamassa tavoitteessa tulos arvioidaan tämän hetken tilanteen mukaisesti jäävän vain osittain saavutetuksi. Poikkeamat pohjautuvat lähinnä elinvoimakeskuksen resurssitilanteeseen sekä uuden aluehallintorakenteen mukaisten yhteistyö- ja toimintamallien vakiinnuttamiseen sekä viraston sisällä että Lupa- ja valvontaviraston nähden.

TF-kansainvälistymispalveluihin liittyvät tavoitteet aktivoitujen ja kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä ollaan saavuttamassa. Samoin kumppanuusyhteistyössä aktivoitujen TKI-hankkeiden ja yritysrahoituksen määrä TKI-hankkeissa kasvaa (mm. kansallinen TKI rahoitus oli avoinna keväällä 2026). Elinvoimakeskuksen Team Finland- ja TKI-toiminta alueilla on ollut vahvaa ja yhteistyö tiivistä verkostojen kanssa. Haasteena on ollut TF-koordinaattorin puuttuminen Satakunnan alueella (sijaista ei ole voitu määräraha syystä palkata) mutta järjestelyjä on tehty syksyn aikana tilanteen helpottamiseksi. Poikkeuksellista vuoden 2026 aikana on ollut normaalin perusrahoituksen lisäksi runsas tarjonta erilaisista rahoitusmahdollisuuksista (Kansallinen TKI, ReArm, Vakka-Suomen eakr (ärm), joka on tuonut yritysten rahoitusohjaukseen lisää informointitarvetta ja myös yhteistyökumppanien pitämistä ajan tasalla.

Työllisyysalueiden ja elinvoimakeskuksen yhteistyö on vuoden aikana vahvistunut. Positiivisessa hengessä tänäkin vuonna käytyjen yhteistyö- ja seurantakeskustelujen sisältö uudistui v. 2026 ja alueemme osallistuu myös keskustelujen valtakunnalliseen edelleen kehittämiseen. Ohjatun yhteistyö- ja seurantakeskustelumenettelyn rinnalle on rakennettu käytännön yhteistyötä vahvistavia toimintamalleja, joista esimerkkinä Lounais-Suomen yritys- ja rekrytointipalveluverkosto.

Vuodelle 2026 asetettujen strategisten tulostavoitteiden toimeenpanossa elinvoimakeskuksen maaseutuyksikön toiminnassa painottuu vuonna 2026 valtakunnallisesti merkittävän lounaissuomalaisen ruokaketjun toimintaedellytysten kehittäminen ja sitä kautta myös kansallisen huoltovarmuuden turvaaminen. Strategiset tulostavoitteet ollaan valtaosin saavuttamassa. Maaseutualueiden yritysten kasvua ja työllistämisen edellytyksiä vahvistetaan rahoittamalla alueellisten maaseudun kehittämissuunnitelmien mukaisia toimenpiteitä. Maaseuturahoituksessa nousee entisestään vahvojen toimialojen (kone- ja metalliteollisuus, elintarvikejalostus, matkailu- ja palvelualat) lisäksi esiin myös puolustusteollisuuteen ja kaksoiskäyttöteknologiaan liittyvät kehittämissuunnitelmien mukaisia toimenpiteitä. Yritysten aktivointia tehdään mittavasti ja hakemuskäärät ovat kokonaisuutena pysyneet hyvällä tasolla. Yritysten kiinnostus kehittämistukeen ja myös yhteiskeittämiseen on kasvanut. Yritysyhmähankkeita on rahoitettu erityisesti matkailusektorille ja yhteiskeittämistä tukee myös ensimmäinen viljelijäryhmähanke.

Leader -yritysrahoituksen kysyntä jatkuu vilkkaana mahdollistaen maaseutu- ja saaristoalueiden elinkeinorakenteen ja yhteisöllisen toiminnan monimuotoista kehittämistä. Maatilojen investointitukien kysyntä on hyvällä tasolla ja hakemukset kohdistuvat tasaisesti eri tuotannon aloille. Erityispiirteensä Lounais-Suomessa korostuvat kuitenkin investoinnit sika- ja siipikarjatuotantoon sekä erikoiskasvituotannon toimintaedellytyksiin. Aloitustukien suhteellisen hyvä kysyntä luo jatkuvuutta ruoantuotantoon. Maaseuturahoituksen ja PriodiversityLIFE hankkeen yhteistyöllä edistetään luonnon monimuotoisuutta sekä hanketoiminnan että ympäristösopimusten kautta.

Tienkäyttäjien tyytyväisyydelle asetetuista tavoitteista maanteiden talvihoitoa koskeva talvihoitoon asetettu tavoite saavutettiin. Sääolosuhteilla oli ratkaiseva merkitys tavoitteen toteutumiseen. Tienkäyttäjien tyytyväisyyttä maanteiden kuntoon koskevan tavoitteen tulokset saadaan loka–marraskuun vaihteessa. Tavoitteen saavuttaminen on alhaisten päällystysmäärien takia haastavaa. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrää koskeva tavoite saavutettaneen. Tavoitteen saavuttamista edistetään onnettomuusriskejä pienentämällä, turvallisuushakuisella nopeusrajoituspolitiikalla, liikenneturvallisuusyhteistyöllä sekä tehokkailla pienillä liikenneturvallisuustoimilla, kuten tien reuna-alueiden raivauksilla ja nuorille suunnatulla liikenneturvallisuusvalistuksella.

Luonnon monimuotoisuuden edistämässä METSO-ohjelman ja Helmi-soidensuojelun toteutuksessa arvokasta metsä- ja suoluontoa suojellaan täysimääräisesti myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Kunnostus- ja hoitotoimia tehdään lähes kaikissa Helmi -ohjelman teemoissa. Henkilöstöressurssien vaje rajoittaa kunnostustoimenpiteiden toteuttamista.

Vesien- ja merenhoidon toimeenpanon edistäminen ja Ahti-ohjelman tehtävät etenevät hyvin. Saaristomeri-ohjelman konkreettisten toimenpiteiden toteutus on hyvässä vauhdissa, ja pilottialueiden koordinaattorit ovat osaltaan saaneet hanketoimintaa käyntiin yhdessä sidosryhmien kanssa. Vesien- ja merenhoidon avustusten kautta alueella on kyetty käynnistämään aiempaa vaikuttavampia ja useampia hankkeita. Laaja ACWA-Life-hanke käynnistyi vuoden 2026 alussa. Saaristomeren valuma-alueen kipsin levitysala kasvaa, mutta tavoitteeseen on vielä matkaa. RRF-rahoitteinen KIPSI-hanke on saavuttanut EU:lle luvatus hehtaanimäärän, mutta hallinto- ja valvontatyö on raskasta ja näyttää jatkuvan melko pitkään hankkeen päättymisen jälkeenkin.

Vesitaloustehtävissä tavoitteet tullaan pääosin saavuttamaan. Uuden organisaatio ja toiminnan rakentaminen on joidenkin tehtävien osalta viivästyttänyt aloitusta, mutta näissäkin tehtävissä edetään hyvin. Valtakunnalliset tehtävät (valtion vesistörakenteista huolehtiminen ja hydrologisen seurannan valtakunnalliset tehtävät) etenevät hyvin. Kriittisten tehtävien jatkuvuussuunnitelmat ovat edenneet pitkälle ja varautumiseen sekä operatiiviseen toimintavalmiuteen on panostettu. Ilmastomuutokseen, tulviin, kuivuuteen ja vesienhallintaan liittyvät tehtävät kuten myös valtion avustuksiin liittyvät tehtävät etenevät odotetusti.

Varautumiseen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvät tulostavoitteet tullaan saavuttamaan mahdollisuuksien rajoissa, aluehallinnon uudistukseen liittyvien joidenkin toimintojen suunnittelu ja käynnistyminen jatkuu vielä vuonna 2027. Elinvoimakeskuksen omat varautumISRakenteet ovat toimivat ja jäsenyydet maakunnallisiin ja alueellisiin yhteistyörakenteisiin on ilmoitettu. Alkutuotannon varautumisen yhteistyöryhmien toimintaa on jatkettu ja kehitetty. Valmiusharjoittelu on ollut aktiivista ja elinvoimakeskuksen vetämänä esim. Lounais-Suomen logistiikkatoimikunnan harjoitustoiminta on jatkunut aktiivisena. Elinvoimakeskus on aktiivisesti tuonut verkostoissaan ja yritysyhteistyössä esille puolustusteollisuuden suunnattuja rahoitusmahdollisuuksia (erityisesti ReArm). Lounais-Suomen elinkeinoelämän varautumisyhteistyötoimikunnan toiminta on jatkunut aktiivisena (elinvoimakeskus isäntäorganisaatio) ja toimikuntaan on liittynyt mukaan uusia toimijoita. Vesiturvallisuuteen ja valtion vesistörakenneomaisuuteen liittyvät tavoitteet saavutetaan.

1.2.2 Strategisten tavoitteiden edistäminen alueella

Lounais-Suomen elinvoimakeskus edistää toiminnallaan aktiivisesti elinvoimakeskusten strategia-asiakirjan strategisia painopisteitä: Lisäämme elinvoimaa, toteutamme kestäväää ja puhdasta siirtymää, turvaamme varautumista ja kokonaisturvallisuutta sekä turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Alueiden elinvoimaa edistetään useiden toisiaan tukevien kokonaisuuksien kautta. Tarkemmat kuvaukset on esitetty kohdassa 1.2.1. Varautumiseen ja kokonaisturvallisuuteen liittyvät teemat korostuvat edelleen.

Strategisia tavoitteita toteutettavat toimenpiteet tukevat hyvin Satakunnan maakuntaohjelman 2026–2029 – Satakunta suunnitelmaa -toimintalinjojen tavoitteita. Paras sijainti - kehittämismissiota tuetaan erityisesti liikennejärjestelmäsuunnittelulla, aktiivisella elinkeinoelämän varautumisen edistämällä (ELVAR), rahoittamalla turvallisuus- ja puolustusalan tutkimus- ja kehittämistoimintaa, edistämällä satakuntalaisten yritysten mukaan pääsyä vihreän siirtymän investointien toteuttamiseen sekä vahvistamalla kiertotaloutta. Kasvava maakunta -kehittämismissiota edistetään mm. tukemalla yritysten kasvua ja kansainvälistymistä ja digitalisaatiota sekä ruokaketjun kestävyttä, huoltovarmuutta ja vientipotentiaalin kasvua, vahvistamalla ilmastomuutoksen hillintään ja varautumiseen

liittyvää osaamista, kehittämällä työelämän laatua verkostoissa sekä tukemalla työelämän nivelvaiheita mm. ELO-verkostojen avulla. Onnellisten paikka -kehittämismissiota tuetaan edistämällä työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa sekä vahvistamalla kotoutumista ja kansainvälisten osaajien työllistymistä sekä kehittämällä maaseudun elinvoimaisuutta. Toimenpiteemme tukevat myös monin tavoin vesien tilan parantamista sekä kuormituksen vähentämistä valuma-alueilla. Elinvoimakeskus tukee älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti teollisten keskittymien vahvistamista ja tukemalla kärki- ja kasvualoja (teknologiateollisuus, meriteollisuus ja meriklusteri, elintarviketuotanto- ja teollisuus, puolustusteollisuus ja kaksikäyttöteknologiat).

Varsinais-Suomessa strategiset tavoitteet ja vuoden aikana niitä toteuttavat toimenpiteet tukevat hyvin Varsinais-Suomen maakuntaohjelman 2026–2029 tavoitteita. Esim. maakuntastrategian Kestävästi elinvoimainen Varsinais-Suomi-kärkitavoitteessa tuetaan maakunnan yritysten kasvuhakuista tuotekehitystä ja kansainvälistymistä, puolustus- ja kaksikäyttöteknologiahankkeita, vihreän siirtymän hankkeita sekä ruokaketjun kehittymistä. Ainutlaatuisen houkutteleva Varsinais-Suomi kärkitavoitteessa edistetään liikenneyhteyksien toimivuutta ja tuetaan luonto- ja kulttuurikohteiden toimintaedellytyksiä. Varsinais-Suomi sinua varten -kärkitavoitteessa ollaan aktiivinen toimija varautumisen ja turvallisuuden edistämisessä sekä edistetään Saaristomerien tilan parantumista ja luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa. Elinvoimakeskuksen toimenpitein osallistutaan älykkään erikoistumisen painopisteiden, esim. merelliset ratkaisut sekä ruokainnovaatiot ja ruokaturva toteutukseen. Elinvoimakeskus on aktiivinen toimija maakunnan yhteistyöryhmän alaisissa monipuoliseen edustukseen pohjautuvissa neljässä Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen vetovastuulla olevassa jaostossa (elinkeino, koulutus, ilmastovastuu, maaseutu).

Vahva verkostoyhteistyö on laajasti yhteinen nimittäjä myös sekä Saaristomeriohjelman että Satavesiohjelman toteutuksessa. Varsinais-Suomen Ennakointiakatemian toimesta laajassa kumppanuusyhteistyössä ennakoidaan työvoiman tulevaisuuden osaamistarpeita ja Purje-hankkeessa Lounais-Suomen elinvoimakeskus yhdessä Turun kaupungin kanssa turvaa yritysten kasvua edistämällä valmiuksia kansainvälisten työntekijöiden rekrytoimiseen Varsinais-Suomessa.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Elinvoimakeskukset toteuttavat osaltaan valtion talousarviossa 2026 asetettuja yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita:

- Koko väestön koulutus- ja osaamistaso nousee edistään talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia (OKM)
- Koulutustarjonta vastaa uuden työvoiman tarvetta ja toimialan palvelurakenne vastaa väestömuutokseen (OKM)
- Tieteen taso ja vaikuttavuus paranevat ja tutkimus-, innovaatio- ja kehittämistoiminnan edellytykset vahvistuvat (OKM)
- Taidetta ja kulttuuria tehdään, tuotetaan ja hyödynnetään monipuolisesti sekä huolehditaan monimuotoisesta kulttuuriperinnöstä (OKM)
- Liikkuva elämäntapa vahvistuu (OKM)
- Biotalous tuottaa merkittävää arvonlisää ja kannattavaa yritystoimintaa (MMM)
- Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta (MMM)
- Tietovarannoista ja tutkimuksesta vakautta ja vaurautta (MMM)
- Digitalisaatio ja datatalous luovat kestävästä kasvusta sekä vahvistavat luottamusyhteiskuntaa (LVM)
- Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on turvallinen, tietopohjainen ja kestävä (LVM)
- Dataan perustuvat liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin (LVM)
- Digitaaliset yhteydet ja liikennejärjestelmä parantavat Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta (LVM)
- Elinkeinoelämä uudistuu ja alueiden elinvoima vahvistuu (TEM)
- Työllisyys kasvaa ja osaavan työvoiman saatavuus paranee (TEM)
- Puhtaat investoinnit edistävät ilmastotavoitteita (TEM)
- Hiilinegatiivinen Suomi on pysäyttänyt luontokadon ja saastumisen (YM)
- Vihreä siirtymä on kasvun perusta (YM)
- Elinympäristöt ja uudet ratkaisut tukevat sujuvaa arkea kaikissa elämäntilanteissa (YM)

Lisäksi seuraavia tavoitteita:

Elinvoimakeskukset toimeenpanevat osaltaan vuosille 2025–2027 hyväksyttyä Team Finland (TF) -strategiaa ja johtavat alueellista TF-työtä.

Elinvoimakeskukset toimeenpanevat osaltaan Suomen kestävästä kasvun ohjelmaa varmistaen ohjelman toimeenpanon tuloksellisuuden ja lainmukaisuuden RRF-toimeenpanon edellyttämällä tukiviranomaisen vastuilla, joista säädetään laissa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022).

3 Tulostavoitteet

Kestävä kasvu

A1: Kehitämme elinkeinorakennetta monipuolisemmaksi ja kansainvälisemmäksi tukemalla uudistuvaa ja kasvavaa yritystoimintaa

Pk-yritysten uudistumista ja kasvua tuetaan yhä vaikuttavammalla rahoituksen, asiakas- ja palveluohjauksen sekä työelämän laadun ja tuottavuuden edistämistoimien yhteistyöllä alueellisissa yrityspalveluekosysteemeissä.

Tavoite 2027

Lounais-Suomen (Satakunta ja Varsinais-Suomi) yrityspalveluekosysteemi ja alueelliset Työelämän laadun verkostot ovat tiiviissä yhteistyössä ja asiakas- ja palveluohjaus toimii suunnitellusti. Rahoituksen- ja työelämän laadun edistämiseen liittyvää asiakas- ja palveluohjausta sekä aluetoimintaa kehitetään ja jalkautetaan Kasvupalvelut -hankkeessa 2027 kehitettävien toimintamallien ja työelämän laadun vuoden 2026 valmistuneen työelämästrategian mukaisesti. Lounais-Suomessa yrityspalveluiden ekosysteemi toimii ja kehittää toimintaa kasvukompassin (=valtakunnallisesti yhtenäinen, asiakaslähtöinen kasvupalvelukokonaisuus yrityksille) linjausten mukaisesti huomioiden jo olemassa olevat yhteistyömuodot ja verkostot Satakunnassa sekä Varsinais-Suomessa. Yrityspalveluekosysteemin (Satakunta ja Varsinais-Suomi) ja työelämän verkostojen kehittämisessä on huomioitu maakuntien yhteiset synergiaedut. Varmistetaan myös koko alueella, että maaseuturahoituksen ja TEM rahoituksen koordinaatio toimii hyvin (mm. LOU EVK:n yhteiset ja säännölliset rahoituspalaverit).

Alueiden elinkeinorakenne on monipuolistunut (maaseudut, saaristot, kaupungit)

Tavoite 2027

Lounais-Suomen elinkeinorakenne on uudistuu, vahvistuu ja monipuolistuu. Yritysten uudistumista on tuettu monipuolisesti ja rahoituslinjausten mukaisesti hyödyntäen CAP- rahoitusta (ml. Leader-rahoitus), EMKVR, EAKR, ReArm, kansallinen TKI-rahoitus, ESR+-rahoitusta sekä osallistuttu Porin ja Turun seudun innovaatioekosysteemiyhteistyöhön. Yritysten tki-panostukset ja erityisesti puhtaan siirtymän ja datatalouden investoinnit ovat lisääntyneet. Investoinnit vetytalouteen ja kiertotalousinnovaatioihin sekä puhtaaseen energiaan ovat realisoitumassa. Rahoituksen ja kehittämistoimenpiteiden johdosta on syntynyt uusia yrityksiä ml. startup yritykset ja uusia työpaikkoja, olemassa olevien työpaikkojen säilymistä on turvattu ja osaamista lisätty. Jatkamme yhteistyötä maakunnan liiton ja muiden toimijoiden kanssa esim. uusimpien liiketoimintaekosysteemien ja puhtaan siirtymän investointien edistämiseksi.

Hanke- ja yritystukia on suunnattu maaseutuyritysten uudistumiseen ja maaseutuelinkeinojen kehittämiseen alueellisten kehittämissuunnitelmien painopisteiden mukaisesti. Maaseudun monipuolisen yritystoiminnan vahvistaminen on edistänyt maaseutualueiden elinvoimaa ja niiden iskunkestävyyttä häiriötilanteissa. Teollisen yritystoiminnan edistämiseksi ovat korostuneet myös meri- ja puolustusteollisuuden alihankintaketjuihin kohdistuneet investoinnit ja kehittämistoimet. Lisäksi on kehitetty palveluliiketoimintaa ja mm. maaseutu- ja saaristomatkailua, joissa keskeisinä teemoina ovat olleet ruokamatkailu, ympärivuotisuus sekä kestävien matkailutuotteiden kehittäminen. Alueen biotalousyritysten edelläkävijyyttä on vahvistettu lisäämällä esimerkiksi yritysten valmiuksia ottaa käyttöön resurssitehokkaita teknologioita sekä panostamalla datan hyödyntämiseen yrityksissä. Uusiutuvan energian ja energiaälykkäiden ratkaisujen käyttöönottoa on kannustettu osana yritystoiminnan kokonaiskestävyyden kehittämistä. EMKVR-kauden rahoitusta on vahvasti suunnattu yleishyödyllisiin ja yksityisiin TKI-hankkeisiin, tavoitteena on vastuullinen ja kestävä kalatalous.

Elinvoimakeskusten yritysrahoitusta (yrityksen kehittämisavustus ja maaseudun yritysrahoitus) saaneiden yritysten liikevaihto kasvaa

Mittayksikkö
liikevaihtokerroin
(suhdeluku)

Tav 2027
≥ 9
(≥ 8,5)

Investointien edistämisen yhteistyö ja tilannekuva alueellisista investoinneista on vahvistunut

Tavoite 2027

Investointien edistämistä on toteutettu tiiviissä yhteistyössä maakunnallisten ja alueellisten toimijoiden sekä valtakunnallisten toimijoiden, kuten Lupa- ja valvontaviraston, Business Finlandin ja Finnveran kanssa. Yhteistyö on ollut tavoitteellista ja perustunut yhteisesti sovittuihin toimintamalleihin sekä säännölliseen tiedonvaihtoon.

Lounais-Suomen investointitilannekuvaa ylläpidetään hyödyntäen kehitettyä alustaa, jossa on tiedot merkittävistä investointihankkeista, niiden etenemisestä, pullonkauloista sekä alueellisista kehittämistarpeista. Tilannekuvaa täydennetään ja hyödynnetään tiiviissä yhteistyöverkostossa päätöksenteon ja investointien edistämisen tukena.

Investointien edistämisessä on selvitetty ja pilotoitu sopimuksellisuuden hyödyntämismahdollisuuksia. Selvitystyön pohjalta on rakennettu entistä tiiviimpi ja vaikuttavampi yrityspalveluyhteistyön toimintamalli, joka tukee investointien sujuvaa etenemistä ja parantaa alueen investointien houkuttelevuutta.

Rakennemuutostilanteiden aktiivinen ja kokonaisvaltainen hallinta valtion edustajana alueilla, tilannekuvan ylläpito, ennakkointi alueen keskeisistä toimialoista, niiden kehitysnäkymistä ja työvoimatarpeista

Tavoite 2027

Elinvoimakeskus on ylläpitänyt rakennemuutostilanteiden tilannekuvaa yhteistyössä maakuntaliittojen, työllisyysalueiden, kauppakamarien, yrittäjäjärjestöjen ja kuntien elinvoimapalvelujen kanssa. Yhteistyömallia kehitetään vuonna 2026 sovelletun mallin ja siitä saatujen kokemusten pohjalta. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen rooli äkillisten rakennemuutostilanteiden koordinoijana on tunnistettu.

Tilannekuvaa seuraamalla havaitaan myös ne muutokset, jotka voivat johtaa positiivisiin tai negatiivisiin rakennemuutoksiin. Tilannekuvan ylläpidossa keskeinen tietotuote on Alueelliset kehitysnäkymät -raportti, joka julkaistaan kahdesti vuodessa. Tilannekuvaa täydentäviä tietotuotteita ovat mm. vuosittain tehtävä työvoimabarometri ja mahdolliset kertaluonteisemmat yritys-kyselyt. Rakennemuutosten yhteistyömallin toimeenpano aktivoituu, kun alueella havaitaan äkillinen rakennemuutos.

Prosessi käynnistyy käsillä olevan rakennemuutostilanteen arvioinnilla. Tilanearvion pohjalta kootaan edellä luetelluista kumppaneista ja ao. rakennemuutoksen kannalta keskeisistä yrityksistä ja muista mahdollisista toimijoista koordinaatioryhmä. Ryhmä työstää aina erikseen kuhinkin rakennemuutostilanteeseen soveltuvimmat käytännön toimet. Koordinaatioryhmän kokoonpanon lisäksi, sen jäsenten roolit ja vastuut rakentuvat tapauskohtaisesti kunkin rakennemuutostilanteen vaatimusten mukaisiksi. Rakennemuutosten hallintaa tukevien toimien rahoitus rakentuu EU:n erilaisista rahastoista allokoitavien tukien ja toimijaverkoston kulloinkin käytettävissä olevien muiden resurssien avulla. Toimintamallia kehitetään jatkuvasti Lounais-Suomen elinvoimakeskuksessa.

Positiivisen rakennemuutoksen osalta Lounais-Suomessa jatketaan meriteollisuuden tilannekuvan ja tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua.

Edistetään alueiden ja yritysten kestäväää kasvua, työllisyyttä ja kansainvälistymistä koulutus- ja osaamistasoa kehittämällä ja kansainvälistä osaamista hyödyntämällä

Tavoite 2027

Elinvoimaketuksella on keskeinen rooli alueen toiminnan ja verkostotyön koordinoimisissa ja Work in Finland -palvelujen jalkauttamisessa alueelle. Elinvoimaketuksen alueellisen koordinaation myötä työnantajien kansainvälisen

rekrytoinnin palveluohjaus ja -polutus eri toimijoiden välillä on tehostunut. Laajan verkostotyön myötävaikutuksella ja hyvien käytänteiden jakamisella Lounais-Suomen veto- ja pitovoima on vahvistunut.

Oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään yhdessä alueen kuntien kanssa kv-opiskelijoiden asettautumisen ja työllistymisen edistämiseksi.

Elinvoimakeskuksen yrityspalveluissa ja -kontaktoinnissa huomioidaan kansainvälisen osaamisen merkitys yrityksen kasvussa ja kansainvälistymisessä sekä edistetään yritysten kyvykkyyttä vastaanottaa ja hyödyntää kv-taustaisia osaajia ja työvoimaa. Työssä hyödynnetään Purje- ja Kasvupalvelut-hankkeissa kehitettäviä palveluita ja toimintamalleja.

Tietopohja kansainvälisestä rekrytoinnista kasvaa ja sen hyödyt tulevat ilmeisemmäksi alueen elinkeinoelämälle. Elinvoimakeskus tekee työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ennakointia osana valtakunnallista tilannekuvaa.

Yhteistyö- ja seurantakeskustelujen kehittämistä on jatkettu elinvoimakeskuksen alueella olevien työllisyysalueiden kanssa. Alueen sidosryhmille on muodostunut toimiva ja säännöllinen yhteistyö työvoima- ja osaamistarpeiden tilannekuvan ylläpitämisessä mm. Työvoimabarometrin ja alueellisten kehitysnäkymien valmistelun osalta.

Alueellista ennakointia tekevien toimijoiden verkostoyhteistyö on tiivistä erityisesti lyhyen ja keskipitkän aikavälin työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden tunnistamiseksi sekä elinkeinoelämän ja jatkuvan oppisen tarpeita palvelevan koulutustarjonnan varmistamiseksi. Keskeisenä ennakointitoiminnan toteuttajana ja verkostona toimii V-Suomessa ennakointiakatemia, jossa edustettuna EVK:n ja V-S liiton lisäksi alueella toimivat oppilaitokset Relevanttia ennakointitietoa levitetään alueen yhteistyökumppaneille, mm. elinikäisen ohjauksen ja jatkuvan oppimisen toiminnoissa. Kokonaiskuvaa elinvoimakeskusalueen työvoima- ja osaamistarpeista ylläpidetään laajan verkoston yhteistyönä ja elinvoimakeskuksen koordinoimana maakuntien erityispiirteet huomioiden. Alue-ennakoinnin ja osaamistarpeiden kokoamisessa hyödynnetään tekoälyn mahdollisuuksia.

Kasvuyrittäjyyden ohjelman, luovan talouden kasvustrategian ja kulttuuripoliittisen selonteon edistäminen

Tavoite 2027

Yritysten kasvua ja työllistämisen edellytyksiä mukaan lukien korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, luovien alojen yritysten, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytyksiä edistetään maaseudun kehittämis- ja Leader- sekä EAKR ja ESR+ -rahoituksella sekä toimijoiden välisellä tiiviillä yhteistyöllä. Kohdistetaan yritysaktivointitoimenpiteitä erityisesti Mittelstand-yrityksiin ja edistetään hallitusohjelman tavoitetta kasvuhakuisten keskisuurten yrittäjävetoisten yritysten määrän kaksinkertaistamisesta vuoteen 2030 mennessä.

Kulttuurialan vahvistamiseksi edistetään kulttuurialan toimintaa, verkostoja ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Kehitetään palvelupolkuja kulttuuri- ja luoville aloille. Elinvoimakeskus edistää myös osaltaan kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanoa. Yhteistyö kulttuuriviraston (KUVI) ja LOU EVK:n välillä on tiivistynyt erityisesti liittyen eri rahoitusvaihtoehtoihin luoviin aloihin liittyen.

Yritysten kasvun ja työllistämisedellytysten tukemisessa tehdään toimivaa yhteistyötä kuntien elinkeinotoimijoiden ja työllisyysalueiden kanssa ja yhteistyön toimintamalleja on kehitetty. Vahvistetaan elinvoimakeskusten asiantuntijoiden osaamista.

Kalatalouden tuotteiden vienti kasvaa [koskee myös Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Tavoite 2027

Norssin vienti Viroon ja Ukrainaan jatkuu merkittävänä ja kasvaa mm. kalastukseen myönnettyjen poikkeuslupien vuoksi. Kasvatetun tonnikalan käyttö on maailmanlaajuisesti nousussa ja Suomesta viedyn rehuksi käytettävän silakan vienti kasvaa. Elinvoimakeskus varmentaa EU:n ulkopuolelle vietävien kalaerien saalistodistukset laillisesti pyydetyiksi.

**TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa:
Elinvoimakeskusten liidit muille TF-toimijoille**

Mittayksikkö
kpl

Tav 2027
≥ 75
(≥ 70)

**TF-kansainvälistymispalveluihin (ml. kansainväliset rekrytointipalvelut) aktivoitujen ja osuviin kansainvälistymispalveluihin ohjattujen yritysten määrä kasvaa:
KasvuCRM:ään kirjatut kv-neuvonnat**

Mittayksikkö
kpl

Tav 2027
≥ 170
(≥ 161)

A2: Tuemme pk-yritysten TKI-panostusten kasvua osana kestävän kasvun vauhdittamista

TKI-toiminta parantaa elinkeinotoiminnan tuottavuutta, kestävää kasvua ja kansainvälisyyttä

Tavoite 2027

Elinvoimakeskuksen TKI-toiminta alueella on vahvistunut verkosto- ja kumppanuusyhteistyötä tiivistämällä huomioiden erityisesti myös alueiden korkeakoulujen ja innovaatiotoimijoiden keskeisen roolin TKI-kumppanina. Kumppanuusyhteistyössä aktivoitujen TKI-hankkeiden ja yritysrahoituksen määrä TKI-hankkeissa on kasvanut. Elinvoimakeskus on järjestänyt Satakunnan yrityspalveluverkostolle ja Varsinais-Suomen yrityksille täsmäinfoja mm. tki-rahoitusmahdollisuuksista. Molempien maakuntien älykkään erikoistumisen strategian mukaiset toimialapainatukset on huomioitu TKI-toiminnassa.

CAP- suunnitelman yhteistyöhankkeilla, ml. yritysryhmähankkeet ja EIP, on edistetty alkutuotannon ja maaseutuyritysten TKI-toimintaa jalkauttamalla tutkimustoimintaa, innovaatioita sekä parhaita käytäntöjä.

Maaseutuyritysten kehittämishankkeiden tukeminen on ollut keskeinen osa CAP-suunnitelman yritystukia sekä elinvoimakeskuksen että Leader-toimintatavan kautta.

On osallistuttu Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimusten toteutukseen Porin kaupungin ja valtion välillä sekä Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen toteutukseen Turun kaupunkiseudun ja valtion välillä.

T&K-toimiin aktivoitujen ja ohjattujen yritysten määrä on kasvanut

Mittayksikkö
kpl

Tav 2027
≥ 120
(≥ 114)

A3: Vahvistamme ruokajärjestelmän kokonaiskestävyyttä, kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä

Elinvoimainen maaseutu vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja huoltovarmuutta sekä kokonaiskestävyyttä (kaikki elinvoimakeskukset)

Tavoite 2027

Huoltovarmuutta ja maaseudun varautumista tukevien investointien ja kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta on edistetty huomioiden maaseuturahoituksen mahdollisuudet kokonaisuutena (rakennetuet, hanke- ja yritystuet). Maaseudun monipuolisen yritystoiminnan sekä aktiivisen yhteisöllisen toiminnan vahvistaminen on edistänyt sekä maaseutualueiden elinvoimaa että niiden iskunkestävyyttä häiriötilanteissa. Alueellisissa kumppanuusverkostoissa on toimittu aktiivisesti. Keskeinen rooli maaseudun elinvoiman edistämisessä on myös Leader-ryhmillä, joiden kanssa elinvoimakeskus on jatkanut aktiivista ja tavoitteellista yhteistyötä.

Lounais-Suomen ruokaketju on erittäin merkittävässä osassa koko Suomen huoltovarmuuden turvaamisessa. Ruoantuotannon jatkuvuuteen ja kokonaiskestävään kehittämiseen on panostettu merkittävästi tukemalla alkutuotannon rakennetta, kilpailukykyä ja kestävyyttä uudistavia maatalainvestointeja ja nuorten viljelijöiden aloittamista. Elinvoimakeskus on jatkanut ja kehittänyt perustettujen alkutuotannon varautumisryhmien toimintaa.

Kaupallinen kalastus ja vesiviljely tukevat huoltovarmuutta [koskee myös Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Tavoite 2027

Toimialueen kalatalouden alkutuotanto on merkittävässä roolissa huoltovarmuuden ja ruokaturvan näkökulmasta. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksella on valmius laatia lista rekistereiden pohjalta toimialueen kaupallisista kalastajista ja vesiviljely-yrityksistä kriisitilanteita varten. Kalasatama- ja purkupaikkaverkosto on mittava ja hajautettu koko rannikon alueella, joka mahdollistaa saaliiden maihin tuomisen kriisitilanteissa hyödynnettäväksi.

Viljelijätukien onnistunut toimeenpano mahdollistaa tukien maksamisen oikein ja ajallaan; kasvit ja eläimet ovat terveitä ja hyvinvoivia sekä tuotantopanokset korkealaatuisia (Kaikki elinvoimakeskukset)

Maa- ja elintarviketalouden valvontasuunnitelmat toteutetaan täysimääräisesti

Mittayksikkö
%

Tav 2027
≥ 100

A4: Ylläpidämme ja kehitämme liikennejärjestelmää, joka on toimiva, turvallinen ja kestävä

Maantieverkkoa on kehitetty ja ylläpidetty tietopohjaisesti Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti (Liikenne 12 -suunnitelma)

Tavoite 2027

Päivitetyn Liikenne 12 -suunnitelman linjausten integroituminen osaksi toimintaa on valmis.

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden talvihoitoon

Mittayksikkö
Asteikko 1-5

Tav 2027
≥ 3,0

Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon

Mittayksikkö
Asteikko 1-5

Tav 2027
≥ 3,0

Puhdas siirtymä

B1: Kiihdytämme puhdasta siirtymää, mikä tukee talouden rakennemuutosta, kestäväää luonnonvarojen käyttöä ja kiertotaloutta

Puhtaan siirtymän investointien edistäminen

Kestäväää kasvua tukevien puhtaan siirtymän (ml. kiertotalous) investointien määrä kasvaa

Tavoite 2027

Puhtaan siirtymän investointeja on edistetty ja kiertotalouden kehittämisestä on tullut kiinteä osa yritystoiminnan vastuullisessa kasvussa ja kehittämisessä toimialasta

riippumatta. Maaseuturahastosta tuetuilla kehittämishankkeilla ja yritystuilla on edistetty kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämistä ja kestävien ratkaisujen käyttöönottoa yrityksissä. Elinvoimakeskus on edistänyt kumppanuusyhteistyönä EAKR, ReArm, JTF-, CAP- ja EMKVR -rahoituksen hyödyntämistä kiertotalouden kehittämisessä sekä tutkimustoiminnan vahvistumisessa. Kiertotalouden osaamista, koulutusta ja monialaista yrittäjyyttä on vahvistettu sekä alueellisesti, että kansallisesti. Elinvoimakeskus on toimialueensa kiertotaloustoimijoiden verkostojen aktiivinen jäsen.

CAP-suunnitelman onnistunut toimeenpano edistää ilmasto- ja ympäristöinvestointeja alueella (kaikki elinvoimakeskukset)

Tavoite 2027	Elinvoimakeskus on saavuttanut elinvoimakeskuksille jyvitetyn CAP-suunnitelman määrälliset tavoitteet varainhoitovuonna 2027 seuraavissa mittareissa: -Yritystuet (ympäristö ja ilmasto) -Hanketuet (ympäristö ja ilmasto) -Rakennetuet (ympäristö ja ilmasto)
--------------	---

Edistetään kiertotalousliiketoimintaa ja kestävää luonnonvarojen käyttöä vähentämällä uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta, parantamalla materiaalien kiertotalousastetta sekä vaalimalla uusiutuvia luonnonvaroja.

Kiertotalouden green dealiin sitoutuneiden toimijoiden määrä alueella.

Mittayksikkö kpl	Tav 2027 ≥ 3
---------------------	-----------------

Rahoituksen hakemisen edistäminen kiertotalousratkaisuihin

Mittayksikkö kpl	Tav 2027 ≥ 20
---------------------	------------------

Kiertotalous on sisällytetty osaksi infrahankkeiden suunnittelua ja toteutusta

Tavoite 2027	Kiertotalouskoordinaatio on sisällytetty osaksi infrahankkeiden toteutusta
--------------	--

Edistetään Kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumis suunnitelman (KISS2030), Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman (MISU) sekä Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman (KAISU) tavoitteiden toteutumista alueella

Tavoite 2027	Jalkautetaan kansallista ohjelmatyötä maakunnallisten ohjelmien valmisteluun ja toteutukseen liittyvän yhteistyön kautta (mm. Varsinais-Suomen ilmastovastuujaosto ja Satakunnan ilmastoyhteistyöryhmä) sekä toimimalla ilmaston hillintään ja sopeutumiseen liittyvien kehityshankkeiden ohjausryhmissä ja tilanteen mukaan toteuttajana. Viestitään ohjelmien toimeenpanoa tukevista hyvistä käytännöistä, rahoitusmahdollisuuksista ja tilaisuuksista. Toimitaan aktiivisesti alueellisissa ilmasto- ja kiertotalousverkostoissa sekä kaikkien elinvoimakeskusten ilmastoverkostossa ilmastotyötä kehittäen ja yhteistyötä edistäen. Vahvistetaan oman organisaation osaamista ja yksiköiden välistä yhteistyötä ilmastotyössä perustetun sisäisen Ilmasto- ja kiertotaloustiimin kautta.
--------------	--

B2: Varmistamme osaltamme luonnon monimuotoisuuden vahvistumisen, luontokadon pysäyttämisen ja hiilinegatiivisuuden saavuttamisen

Heikentyneiden elinympäristöjen tilaa ylläpidetään ja parannetaan aktiivisesti

Parannetaan vaelluskalakantojen elinympäristöjä ja edistetään kestävää kalastusta [koskee myös Uudenmaan, Kaakkois-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Tavoite 2027	NOUSU-vaelluskalaohjelman toimeenpano: Luodaan edellytyksiä uhanalaisten vaelluskalojen elinkierron palauttamiseen parantamalla elinympäristöjä.
--------------	---

Helmi-elinympäristöohjelman edistyminen (% hallituskauden kokonaistavoitteesta)

Tavoite 2027	Osa Helmi-kunnostuksista tehdään osana Priodiversity LIFE -hanketta. Henkilöstövaihdosten vuoksi osassa teemoissa painotus vuonna 2027 kohdesuunnittelussa. Soiden ennallistaminen 10 ha; lintuvesikohteet, jatkuva hoito 2 kpl; perinnebiotoopit, kunnostuskohteet 10 kpl; uuselinympäristöt, 1 kpl; metsät, ennallistaminen ja hoito 3 kpl; purojen kunnostus 0,6 km
--------------	--

Alueidenkäytön ja liikenteen yhteensovittaminen tukee kestävää kasvua ja liikkumista sekä vähentää päästöjä

Osallistuminen ja vaikuttavuus kunta- ja kaupunkiseutuyhteistyössä

Tavoite 2027	Elinvoimakeluksessa 2026 muodostuneet alueidenkäytön, liikenteen ja elinkeinoelämän yhteiset toimintatavat alueella sekä yhteistyö Lupa- ja valvontaviraston kanssa ovat vakiintuneet ja vaikuttavia. Elinvoimakeluksen toimintatapa on suhteutettu resurssitilanteeseen. Elinvoimakeluksella on dynaaminen toimintatapa jatkuvaan nopeaan vuoropuheluun tarvittaessa. Monilla foorumeilla tehtyä kunta- ja kaupunkiyhteistyötä koordinoidaan poikkihallinnollisesti ja varmistetaan tiedon kulku elinvoimakeluksessa. TÄYDENTYY VIELÄ!
--------------	---

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

C1: Vahvistamme yhteiskunnan toimintavarmuutta ja kriisinkestävyyttä

Viraston toiminnan jatkuvuuden varmistaminen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

Valmiussuunnitelma ja sisäinen valmiusharjoittelu

Tavoite 2027	Viraston sisäinen valmiusharjoittelu vuosittain - järjestetään valmiusharjoitus erikseen määritellyllä teemalla. Syvennetään varautumisen avainhenkilöiden kouluttamista perehdyttämällä avainhenkilöt uuden valmiuslain mukaisiin vaatimuksiin ja valmiuslain kautta elinvoimakeluksille tuleviin tehtäviin. Keskeiset jatkuvuuden hallinnan suunnitelmat on testattu häiriötilanneharjoituksin TAVOITE TARKENTUU VIELÄ!
--------------	--

Huoltovarmuuden ja yhteiskunnan häiriötilanteisiin varautumisen edistäminen alueella

Rakentaa ja ylläpitää toimivat yhteistyömenettelyt alueen viranomaisten, julkishallinnon toimijoiden, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa varautumisen sekä tilannetietoisuuden kehittämiseksi sekä järjestää tarkoituksenmukaista koulutusta ja

Tavoite 2027	Yhteistyömenettelyjen toimivuus on testattu yhteisissä alueellisissa valmiusharjoituksissa, harjoitusten yhteydessä on harjoitettu myös viraston sisäisiä menettelyjä ja toimintamalleja ja harjoitusten opit on hyödynnetty viraston oman ja alueellisen yhteistoiminnan kehittämisessä. Varautumisen yhteistoimintasopimukset on päivitetty ja yhteistyömenettelyjen
--------------	---

toimivuus on varmistettu muuttuneissa alueellisen varautumisen rakenteissa.

Yhteistoiminnassa on hyödynnetty alueellisia valmiustoimikuntia, maakunnallisia valmiusfoorumeita sekä elinkeinoelämän alueellisia varautumistoimikuntia (ELVAR) .

Elinvoimakeskus on osallistunut ja tukenut YTA-alueiden valmiustoimikuntien alueellisen varautumisen yhteistyön ja tilannekuvatoiminnan kehittämishankkeen alueellisen tilannekuvatoiminnan kehittämistä.

Toimialakohtaista varautumiskoulutusta on järjestetty esim. alkutuottajille ja niiden sidosryhmille yhdessä MPK:n kanssa sekä maanteiden hoitourakoille on järjestetty varautumiskoulutusta yhdessä Väyläviraston kanssa.

TAVOITE TARKENTUU VIELÄ!

Osallistuu alueen turvallisuutta ja varautumista edistäviin verkostoihin, esimerkiksi alueellisiin valmiustoimikuntiin ja maakunnallisiin verkostoihin, sekä osallistuu alueensa valmiusharjoituksiin

Tavoite 2027

Elinvoimakeskuksen edustajat ovat osallistuneet YTA-alueiden alueellisen valmiustoimikunnan ja tämän sihteeristön, maakunnallisten valmiusfoorumeiden ja väestönsuojelun yhteistyöryhmien toimintaan.

Elinvoimakeskus on osallistunut Lupa- ja valvontaviraston sekä Puolustusvoimien joukko-osaston järjestämiin valmiusharjoituksiin.

Elinvoimakeskus on hyödyntänyt huoltovarmuusorganisaation poolien ja toimikuntien järjestämiä harjoitus- ja koulutustilaisuuksia. Harjoitusten opit on hyödynnetty yhteistoiminnan kehittämisessä.

Elinvoimakeskus on jatkanut ja kehittänyt alkutuotannon maakunnallisten varautumisyhteistyöryhmien toimintaa ja Lounais-Suomen logistiikkatoimikunnan harjoitustoimintaa.

TAVOITE TARKENTUU VIELÄ!

Edistää kansallisen ja monikansallisen rahoitustuen käyttöä ja tunnistaa rahoituskohteita alueen varautumisjärjestelyjen ja kriisinsietokyvyn kehittämiseksi

Tavoite 2027

Elinvoimakeskus on vahvistanut yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta, huoltovarmuutta ja kriisinsietokykyä hyödyntämällä käytettävissään olevia rahoitusinstrumentteja sekä edistänyt puolustusta tukevan teollisuuden ja kriittisen infrastruktuurin kehittämistä. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmamuutoksen toimeenpanoa on jatkettu tavoitteena suunnata rahoitusta puolustusta tukevan teollisuuskapasiteetin vahvistamiseen sekä sotilaallisen liikkuvuuden kehittämiseen kaksikäyttöisyys huomioiden. On tuotettu ja välitetty alueellista ennakointi- ja tilannetietoa päätöksenteon tueksi.

Alueen toimijoita ja pk-yrityksiä on aktiivisesti neuvottu ja ohjattu hyödyntämään kansallisia ja kansainvälisiä rahoitusmahdollisuuksia varautumisen, huoltovarmuuden ja kriisinsietokyvyn kehittämisessä (mm. ReArm Europe, CEF, Military Mobility, TEN-T sekä muut EU-rahoitusinstrumentit).

Satakunnan, Varsinais-Suomen ja laajemmin Lounais-Suomen puolustus- ja turvallisuussektorin toimijoiden yhteistyöverkosto on vakiinnutettu, kumppanuuksia on vahvistettu ja toimijoiden roolit yhteisen kehittämisen kokonaisuudessa on määritelty.

Elinvoimakeskuksen poikkihallinnollinen yhteistyö puolustus-, turvallisuus- ja huoltovarmuusteemoissa on toiminut systemaattisesti, ja käytettävissä olevat rahoitusinstrumentit (EAKR, ESR+, JTF, maaseuturahoitus sekä muut soveltuvat rahoituslähteet) on hyödynnetty täysimääräisesti yhteistyössä alueellisten ja kansallisten kumppaneiden kanssa.

Alueellisia investointi-, kehittämis- ja infrastruktuuritarpeita on tunnistettu ja valmisteltu siten, että ne tukevat sekä alueen kilpailukykyä että Suomen kokonaisturvallisuuden tavoitteita.

TAVOITE TARKENTUU VIELÄ!

Edistää alueellisen ja paikallisen elinkeinoelämän varautumista alueilla ja maakunnissa.

Tavoite 2027

Lounais-Suomen elinvoimakeskus on toiminut isäntäorganisaationa huoltovarmuusorganisaatioon kuuluvan ELVAR-toimikunnan koordinaattorille. ELVAR-toimintaa on jatkettu edellisten vuosien mukaisesti ja koordinoitu alueellista ELVAR-toimikuntaa.

On kehitetty alueellisen varautumisen ja huoltovarmuuden verkostoja ja yhteistyötä ml. kuntien ja kuntien yhteiset varautumista kehittävät työryhmät.

Toiminnan painopiste on virastona toimivan Huoltovarmuuskeskuksen päivitettävän strategian ja ohjauksen mukainen. On osallistuttu huoltovarmuuden alueellisen tilannekuvatoiminnan ja toimikuntarakenteen kehittämiseen.

Käynnistyneisiin alueellisten riskiarvioiden laatimiseen ELVAR:t ovat osallistuneet aktiivisesti LVV:n ohjauksen mukaisesti.

Riittävästi puhdasta vettä ihmisten, yhteiskunnan ja luonnon tarpeisiin [koskee myös Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueita]

Vesien käytön, hyvän tilan ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteet sovitetaan yhteen valuma- ja vesistöalueilla, yhteiskunnan sopeutumista muuttuviin ilmasto- ja vesioloihin edistetään, ja vesitalouden keinoin edistetään ilmastomuutoksen hillintää

Tavoite 2027

Jatketaan tulvariskien hallintasuunnitelmien 2022–2027 (7 kpl) toimenpiteiden toteutusta mm. tulvasuojeluhankkeiden edistämistä ja viimeistellään hallintasuunnitelmat kuulemisen perusteella kaudelle 2028–2033 (5 kpl) tulvaryhmissä yhteistyössä Syken kanssa.

Edistetään kuivuusriskeihin sopeutumisen menetelmien ja käytäntöjen tarvelähtöistä kehittämistä yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Jatketaan maa- ja metsätalouden kestävän ja valuma-aluelähtöisen vesienhallinnan edistämistä.

Tehdään selvitys valtion vesitalouslupien velvoitteiden ajantasaisuudesta ja vesistö rakenteiden luovuttamisista muille hyödynsaajille.

Vesitalouspalvelut luovat hyvinvointia ja monipuolista taloudellista toimintaa, ja Suomi edistää kestävä ja vesiturvallista maailmaa

Tavoite 2027

Viimeistellään vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyvät jatkuvuussuunnitelmat (hydrologinen seuranta, tulvatilannetoiminta, valtion luvanhaltijan tehtävät) ja varmistetaan asiantuntijoiden valmius toimia niiden mukaisesti häiriötilanteissa.

Yhdenmukaistetaan tiimityöllä asiantuntijoiden ja yksiköiden toimintaa, turvataan asiantuntijuuden kehittyminen ja henkilövoimavarojen riittävyys sekä yhdenmukaistetaan toimintamalleja ja kevennetään suunnitteluprosesseja (esim. TRHS) myös vesitalousosastojen kesken.

Osallistutaan vesiosaamisen kehittämishankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Jatketaan avustushankkeiden periaatteiden ja menettelyiden yhdenmukaistaminen (avustusten kohteet, periaatteet, tukiosuudet, toteuttamisen valvonta). Arvioidaan YA-järjestelmää ja sen vaihtoehtoja. Tuetaan ja avustetaan muita toimijoita avustushaussa.

Asukkaiden määrä merkittäväillä tulvariskialueilla

Valtion vesistörakenneomaisuus palvelee turvallisesti ja taloudellisesti yhteiskunnan tarpeita [valtakunnallinen tavoite]

Varmistetaan valtion vesistörakenteiden toiminta ja turvallisuus, ja pyritään hankkeiden luovuttamiseen hyödynsaajille erityisesti perusparannusten yhteydessä

Tavoite 2027	Varmistetaan vesirakenteiden häiriötön toiminta ja etäkäyttö kolmen vesitalouselinvoimakeskuksen alueella sekä tuetaan käyttäjien turvallisuusosaamista ja kykyä toimia häiriötilanteissa. Osallistutaan KV-foorumeihin ja vesiosaamisen vientihankkeisiin. Tiivistetään edelleen valtion vesistörakenteiden perusparannus- ja kunnossapitotöiden koordinoitua ja selkeytetään ja tehostetaan yhteistyömenettelyjä Lapin ja Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen kanssa. Perusparannushankkeet priorisoidaan kolmella vesitalouselinvoimakeskuksen alueilla ja rakenteiden kunnossapitoa yhdenmukaistetaan. Rakenteiden kuntokartoituksia jatketaan, jotta toimenpiteet voidaan kohdistaa heikkokuntoisimpiin kohteisiin.
--------------	--

Ylläpidetään ja kehitetään varmatoimista hydrologista havaintoverkostoa ajantasaisen vesitilannekuvan ja vesistöennusteiden tuottamiseksi

Tavoite 2027	Toteutetaan tiedon tuotannossa 2G-laitteiden modernisointia suunnitelman mukaisesti, jotta kaikki laitteet on korvattu uusilla vuoden 2029 loppuun mennessä, kun 2G-verkko poistuu. Kriittisten kohteiden osalta selvitetään erillisverkkojen ja satelliittiverkkojen käyttöä tiedontuotannossa. Jatketaan hydrologisen seurannan kehittämistä kolmen elinvoimakeskuksen yhteistyönä nimettyjen yhteyshenkilöiden kautta. Seurannan määrää ja ylläpitotasoa arvioidaan strategiatyön jatkotyönä käynnistettävän asemien uudelleen luokittelun kautta. Päivitetään hydrologisten tehtävien hoitamisen järjestelyt ja organisointi ulkoistamismahdollisuudet hyödyntäen.
--------------	--

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

D1: Edistämme laadukasta ja tuottavaa työelämää, joka vastaa työelämän muutoksiin

Kotoutuminen ja työllistyminen tapahtuvat nopeasti ja maahanmuuttajien omaa vastuuta lisäävästi

Tavoite 2027	Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan alue- ja paikallistasolla, että maahanmuuttajien työllistymistä tehostetaan, työllisyys nousee valtaväestön tasolle ja maahanmuuttajien omaa vastuuta kotoutumisestaan vahvistetaan. Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan kotoutumisen mahdollisuudet molemmilla kotimaisilla kielillä. Tavoitteena on, että noin 5–10 prosenttia kotoutuu ruotsin kielellä. Tilapäistä suojelua saavien työllistyminen ja kuntiin siirtyminen nopeutuu ja tehostuu. Elinvoimakeskus seuraa ulkomaalaistaustaisten työllisyysastetta alueellaan, keskeisenä kohderyhmänä ulkomaalaistaustaiset naiset. Elinvoimakeskus varmistaa osaltaan, että maahanmuuttajaäitien työllisyys ja kielitaito paranevat. Elinvoimakeskus tekee yhteistyötä KEHA-keskuksen kanssa maahanmuuton ja kotoutumisen alueellisen seurannan kehittämiseksi.
--------------	--

Elinvoimakeskus tukee kotoutumislain ja muiden kotoutumisen edistämiseen vaikuttavien lakimuutosten toimeenpanoa alue- ja paikallistasolla.

Alueelliseen yhteistyöhön, kansainvälistä suojelua saavien vastaanottoon ja rinnakkaisyhteiskuntien torjumiseen sekä hyvien väestösuhteiden edistämiseen panostetaan

Tavoite 2027 Elinvoimakeskus vahvistaa tietoisuutta kotoutumisjärjestelmän kannustavuuden ja velvoittavuuden lisäämisestä.

Osana alueellista yhteistyötä, elinvoimakeskus tukee kuntia ja hyvinvointialueita rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen torjumisessa ja hyvien väestösuhteiden edistämisessä.

D2: Turvaamme puhtaat vedet, elinvoimaisen luonnon ja kulttuuriympäristöt sekä rakennetun ympäristön osana hyvinvointia ja turvallista arkea

Vesien ja meren tilaa parannetaan toteuttamalla vesien- ja merenhoidon toimenpiteitä yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Vesien- ja merenhoitosuunnitelmien toimenpideohjelmien toteutuminen

Tavoite 2027 Merenhoidon toimeenpano- ja tukiviranomaisen tehtäviin ja Saaristomeri-ohjelmalle on laadittu suunnitelma vuodelle 2027 vuoden 2026 aikana.

Lounais-Suomen EVK:n osalta merenhoidon toimenpiteiden edistämisen toteutusaste on 100 % vuonna 2027

Lounais-Suomen elinvoimakeskus on toteuttanut lain ja asetuksen mukaista koordinaativastuutaan merenhoidon osalta.

Vuonna 2027 toteutetaan aluehallintouudistuksen lähtökohdista luotua toimintamallia merenhoidon koordinaatiosta sekä toimeenpano- ja tukitehtävästä. Elinvoimakeskus kannustaa, rahoittaa ja tukee muita toimijoita toteuttamaan toimenpiteitä. Tätä työtä tehdään neuvonnalla, viestinnällä, järjestämällä koulutusta ja infotilaisuuksia sekä hyödyntäen laajoja verkostoja ja sidosryhmiä. Merenhoitoa edistetään huomioiden vesienhoito ja luonnon monimuotoisuustyö. Merenhoidon toimenpiteiden toteutuksen seuranta tehdään yhteistyössä lupa- ja valvontaviraston kanssa keräämällä toimenpiteiden toteuttajilta tietoja, jota käytetään merenhoidon suunnittelun raportoinnin tukena.

Lounais-Suomen elinvoimakeskus tarjoaa tukea ja neuvontaa avustusten hakijoille sekä keskitettyjen vesienhoitotehtävien elinvoimakeskuksille. Käymme läpi merenhoitoon potentiaalisesti liittyvät avustushakemukset yhteistyössä muiden elinvoimakeskusten kanssa, ja teemme valituille rahoituspäätökset sekä valvomme näitä hankkeita. Tavoitteena on saada vuosittain useita merenhoidon avustushakemuksia. Hankkeiden tuloksia pyritään jakamaan tarvittaville tahoille. Kansallisia hankkeita, kuten ACWA Life toteutetaan merenhoidon osalta. Kansainvälistä toimintaa toteutetaan HELCOMin ja EUSBSR PA Nutrin kautta sekä hanketoteutuksella, kuten Horizon Greenhood.

Lounais-Suomen elinvoimakeskus on jäsenenä vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelman koordinaatioryhmässä, meren- ja rannikkovesien koordinaatioryhmässä, vesien- ja merenhoidon sihteeristössä sekä vesien ja merenhoidon ohjausryhmässä. Lisäksi se kuuluu merenhoidon ydinryhmään Lupa- ja valvontaviraston, Suomen ympäristökeskuksen ja Ympäristöministeriön kanssa, missä koordinoidaan käytännönläheisesti merenhoidon suunnittelua ja toteutusta.

Lounais-Suomen EVK:n osalta lisäksi kuvaus Saaristomeriohjelman 2024–2027 työsuunnitelman toteutumisasteesta:

Saaristomeri-ohjelman toteutuminen on edennyt työsuunnitelman 2024–2027 mukaisesti. Työsuunnitelmaa on päivitetty vuosittain, ja uudet käynnistyneet toimenpiteet on lisätty työsuunnitelmaan. Vuoden 2027 ohjelman toteutumisaste on lähes 100 %, sillä kaikki ministeriöiden kanssa työsuunnitelmaan kirjatut ja päivitetty toimenpiteet ovat käynnistyneet tai valmistuneet vuoden 2027 loppuun mennessä. Osa toimenpiteistä, kuten tulosperusteisen avustuksen kokeilu, jatkuu vuodelle 2028.

Lisäksi vuoden 2027 on käynnistetty uusia toimenpiteitä, jotka jatkuvat vuodelle 2028. Vuoden 2027 aikana toteutuksessa oli esimerkiksi neuvojille suunnattu koulutuskokonaisuus, lantakonsulttikokeilu, maan kasvukunnon osaamisen lisääminen kuormituksen riskialueilla, ravinnetietovarannon käytön kokeilu sekä tulospäätösten avustuksen kokeilu. Vuoden 2027 aikana on tehty aktiivista viestintää ja järjestetty ohjelmantöiden tuloksia esitteleviä tilaisuuksia. Saaristomeriohjelma toimii mallina mahdolliselle muidenkin merialueiden (Suomenlahti, Selkämeri, Merenkurkku ja Perämeri) ohjelmatyölle.

Lisäksi tuetaan maa- ja metsätalouden kestävän ja valuma-alueelähtöisen vesienhallinnan edistämistä ja toimintamallien päivittämistä uuden aluehallinnon mukaisiksi sekä tehdään yhteistyötä elinvoimakeskusten vesitalouden asiantuntijoiden ja maatalouden vesienhallintarahituksen asiantuntijoiden kanssa.

Elinvoimainen maaseutu, kulttuuriympäristö ja turvallinen rakennettu ympäristö luovat hyvinvointia

Elinvoimakeskusten yhteisen turvallisuutta ja hyvinvointia edistävän toimintatavan vakiinnuttaminen liikenteen, kulttuuriympäristön, maaseudun kehittämisen ja elinkeinoelämän tehtävissä.

Tavoite 2027	Elinvoimakeskuksessa vuonna 2026 kehitetyt poikkihallinnolliset toimintatavat yhteisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi liikenteen, kulttuuriympäristön ja elinkeinoelämän tehtävissä ovat vakiintuneet ja tuovat lisäarvoa alueen kehittämiseen.
--------------	---

Osallistuminen alueen ja alueiden väliseen yhteistyöhön, joka edistää kulttuuriympäristön hyvää tilaa sekä työn tuloksellisuutta

Tavoite 2027	Poikkihallinnolliset toimintatavat vakiintuvat vuoden 2027 loppuun mennessä ja vahvistavat alueen elinvoimaa. Kulttuuriympäristön ja alueidenkäytön asiantuntijat edistävät valtakunnallisessa, maakunnallisessa ja seudullisessa yhteistyössä tiedonvaihtoa, osaamisen jakamista sekä yhteisten toimintatapojen kehittämistä. Yhteistyö tukee rakennusperinnön hoitoa, kulttuuriympäristöohjelmien ajantasaisuutta ja viranomaisten osaamisen vahvistamista. Maakunnalliset yhteistyöverkostot seuraavat kulttuuriympäristöjen tilaa, kehittävät alueidenkäyttöä ja edistävät kestävästä aluekehitystä. Digitaalisten palvelujen ja viestinnän kehittäminen jatkuu ja vahvat yhteistyöverkostot mahdollistavat kulttuuriympäristöjen kestävä hoidon sekä tukevat alueen kehittämistä ja poikkihallinnollista yhteistyötä.
--------------	--

Rakennusperinnön hoitoavustukset, hakemusmäärät kpl/v

Mittayksikkö kpl	Tav 2027 ≥ 120
---------------------	-------------------

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien kokonaismäärä

Mittayksikkö kpl	Tav 2027 ≤ 206
---------------------	-------------------

Luonnon monimuotoisuus vahvistuu alueellisella yhteistyöllä

Luonnonsuojelualueverkoston kehittäminen osana METSO- ja Helmi-ohjelmia, ha

Mittayksikkö ha	Tav 2027 ≥ 450
--------------------	-------------------

Alueellisten luonnon monimuotoisuusohjelmien laatiminen ja toimeenpano

Tavoite 2027	Vuonna 2026 aloitetut työpajat jatkuvat alkuvuoteen 2027. Muuten vuonna 2027 keskitytään ohjelman kokoamiseen yhteistyöryhmän avustuksella. Valtakunnallista yhteistyötä tehdään varsinkin Priodiversity LIFE -hakkeen yhteistyökumppaneiden kanssa. Erilaisia rahoitusinstrumenttia luontokadon ehkäisyyn on tunnistettu Luontorahoitus liikkeelle -strategiassa vuonna 2025. Pyritään osallistumaan hankehakuihin ja mobilisoimaan yksityistä ja julkista rahoitusta luontokadon ehkäisemiseen alueellisesti ja osittain myös valtakunnallisesti.
--------------	---

Elinvoimakeskusten yhteiset tavoitteet ja aluehallinnon mahdollistajat

Digitalisaation edistäminen

Elinvoimakeskusten digitaalinen osaaminen sisältäen henkilöstön ajantasainen tietoturvaosaaminen (yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa)

Tavoite 2027	Elinvoimakeskus on kannustanut ja ohjannut henkilöstöä kehittämään digityövälineisiin ja tietoturvallisuuteen liittyvää osaamistaan osallistumalla KEHA-keskuksen tarjoamiin ja suosittelemiin koulutuksiin sekä seuraamalla viestintää aiheesta. Elinvoimakeskus on kannustanut ja ohjannut henkilöstöä jakamaan digiosaamistaan yli osasto- ja virastorajojen.
--------------	--

Tekoälyn hyödyntäminen elinvoimakeskusten toimintaprosessien tehostajana ja henkilöstön arjen työn tukena

Tavoite 2027	Generatiivista tekoälyä on käyttänyt tai kokeillut henkilöstöstä yli puolet (nykytaso vuoden 2026 lopulla [x] %). Elinvoimakeskusten asiakkaita palvelee sujuvasti digitaalisin toimintamallein ja -välinein. Elinvoimakeskus on osallistunut aktiivisesti tekoälyn ja automatisaation edistämistä koskevaan kehitystyöhön ja hyödyntänyt niiden tuomia mahdollisuuksia viraston toiminnassa.
--------------	---

Tietojohtamisen kehittäminen

Tietojohtamisen osa-alue: kattava ja laadukas tiedonhallinta

Tavoite 2027	Tiedonhallinnan prosessien (tiedon hankinta, jalostaminen, tallentaminen ja jakaminen) ja niihin liittyvän yhteistyön ja työnjaon kehittäminen.
--------------	---

Tietojohtamisen osa-alue: systemaattinen tiedolla johtaminen

Tavoite 2027	Tiedon hyödyntämisen toimintamallien kehittäminen tarvittavilta osin.
--------------	---

Tietojohtamisen osa-alue: henkilöstön osaamisen ja kyvykkyyden kehittäminen

Tavoite 2027	Strategisen henkilöstön kehittämissuunnitelman toteutus.
--------------	--

Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistäminen

Toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnittelun laatu

Tavoite 2027	Tavoite taso 3 - lähtötilannetasoksi viraston johto arvioi tason 2 (14.9.2026). Tasolla 3 painopiste on toimien kohdentamisessa kerätyn uuden tiedon pohjalta. Varmistetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön jatkuvuus rakentamalla päivitetty suunnitelma.
--------------	--

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Vastuullisuusindeksi

Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Asiakaspalvelutyytyväisyys

Mittayksikkö
Kysely 1-5

Tav 2027
> 4,2

Sidosryhmätyytyväisyys

Mittayksikkö
Kysely 1-5

Tav 2027
> 4,0

Elinvoimakeskus ja sen tehtäväalat ovat yhteiskunnassa laajasti tunnetut

Tavoite 2027

Elinvoimakeskusten sisäistä ja ulkoista viestintää toteutetaan suunnitelmallisesti strategian ja viestinnän strategisten linjausten mukaisesti. Tavoitteena on selkeä asiakas- ja sidosryhmäviestintä sekä palveluiden ja tehtävien tunnetuksi tekeminen.

Elinvoimakeskusten ja Lupa- ja valvontaviraston välille suunnitellaan ja toteutetaan systemaattiset tiedonvaihtomenetelmät ja sujuva yhteistyö.

Tavoite 2027

Elinvoimakeskuksen arvio onnistumisesta asteikolla 1-5 ja yhteistyön parantamiseksi vuonna 2027 eri menettelyissä/substansseissa toteutetut toimenpiteet.

TARKENTUU VIELÄ!

4 Voimavarojen hallinta

Taulukko: Voimavarojen hallinnan tavoitteet

Henkilöstövoimavarojen hallinta

Kokonaisindeksi

Mittayksikkö
HBaro 1-4

Johtaminen-indeksi

Mittayksikkö
HBaro 1-4

Organisaatio-indeksi

Mittayksikkö
HBaro 1-4